

Jordbruksverkets journalnummer: 2021-1643

Projekttitel: Utbildning för alla biodlare

Projektansvarig organisation: Sveriges Biodlares Riksförbund

Projektansvarigs fullständiga namn: Ann Elgemark

Sammanfattning (max 1000 tecken):

Projektet har etablerat en referensgrupp för vidare utveckling av utbildningsutbudet, undervisningsformat och utbildningsplattform. Utbildningsmaterial har utvecklats om att starta och driva företag samt att utveckla biprodukter och tjänster. Tagit fram information om driftplanering och logistik anpassat för storskalig biodling samt lämpliga skötselprogram för yrkesbiodlingar i olika storlekar och verksamhetsinriktningar. Därutöver utvecklat utbildningsmaterial om biavel, inseminering och odling av Nordiska biet, Ligustica, Carnica och Buckfastbiet. Projektet har försett biodlare med ökade kunskaper om amerikansk yngelröta, om livsmedelslagstiftningen och bedömningsreglemente för honung samt om sensorisk analys och bedömning av honungskvalitet.

Resultat (max 2500 tecken):

Projektet har

- Organiserats med ledning/adm., styr-, referens-, projekt- och arbetsgrupper.
- Etablerat referensgrupp med 14 st. SBRs distrikssamordnare för utveckling av utbildningsutbudet, format och plattform. Knutit kontakter med Studieförbundet vuxenskolan, Swedish Edtech och SLU.
- Identifierat utmaningar för vidare utredning om utbildningsformat och plattform:
 - Nuläge för utbildning inom svensk biodling, ledares och deltagares digitalkompetens.
 - Bedömd påverkan på organisationen samt förslag till åtgärder, främst kompetens- och ansvarsfrågor.
 - Kravspecifikation inför kommande upphandling av plattform
- Tagit fram presentationer och utbildningsmaterial i näringsbiodling. Samlat kunskap om att starta och driva företag samt att utveckla biprodukter och tjänster. Tagit fram info. om driftplanering och logistik anpassat för storskalig biodling samt lämpliga skötselprogram för yrkesbiodlingar i olika storlekar och verksamhetsinriktningar. Text och bildmaterialet; information om bihållsoarbete, drottningodling och avel samt avläggarproduktion i kommersiellt syfte, är grunden för lärobok i näringsbiodling.
- Skapat en nedladdningsbar version av 2021 års digitala utbildning Drottningodling 1 publicerad på SBRs hemsida för mer flexibel användning.

Genomfört digitala utbildningsträffar med avelsansvariga inom SBRs distrikt 1/2 och 19/4 2022 som stöd för lokal utbildning inom drottningodling och för framtida behov.

- Uppdaterat läroboken *Drottningodling - biavel och inseminering*. Boken (2009) har reviderats av Bert Thrybom och kompletteras med nya kapitel. Layout ConForza Grafisk form.
- Utvecklat informationsblad om bisorter/raser som odlas i Sverige: bakgrund, historik, hur dagens avel förnyas och bekämpning av varroa samt dagens arbete med Nordiska biet, Ligustica, Carnica och Buckfastbiet.
- Genomfört biodlarkonferens om
 - Bihälsa 9-10 juli. Ökad kunskap om amerikansk yngelröta. Närmare kontakt till forskning och relation med forskare vid SLU.
 - Honungskvalitet 9-10 april. Ökad kunskap om livsmedelslagstiftningen och förordningar som ligger till grund för bedömningsreglemente och bedömningskort/protokoll.
 - Biavel, bihälsa och honungskvalitet genomfördes 9-10 oktober 2021 i samarbete med SBRs distrikt i Blekinge och Kalmar. Föreläsare var ledamöter från SBRs förbundsstyrelse.
 - Sensorisk analys, bedömning och avsmakning av honung genomfördes i samarbete med SBRs distrikt i Värmland den 11 juni. Föreläsare var sensoriker Tobias Nygren.

Resultatspridning (max 1000 tecken)

- Artikel i Bitidningen nr 11, 2021 (bifogas)
- Artikel i Bitidningen nr 3, 2022 (bifogas)
- Projektet har publicerats som nyhet på biodlarnas hemsidan:
<https://www.biodlarna.se/utbildningsprojekt-for-alla-biodlare/>
- Information om projektet har spridits vid biodlarkonferens och utbildningsträffar.
- Genom projektets styrgrupp och referensgrupp november 2021 – juni 2022

Utvärdering (Max 1000 tecken): (Här kan resultatet både diskuteras och kommenteras)

Utredning av utbildningsformer och plattform

Projektet har gått igenom olika digitala utbildningsplattformar med Studieförbundet vuxenskolan och plattformsutvecklare. Under projektets gång påbörjade SBR rekrytering av en ny befattning, utbildningsutvecklare. Projektets styrgrupp beslutade att överlåta åt den tjänsten att utreda både utbildningsformat och plattform. Under våren 2022 beslutade SBR att senarelägga rekryteringen.

Den, i projektet, bildade referensgruppen ger en god utgångspunkt för vidare utredning av behov och förutsättningar tillsammans med de nya kontakter och samarbeten som projektet bidragit till.

Kunskapsutveckling och utbildningsmaterial

Projektet har bidragit till biodlares förutsättningar att utvecklas och fylla på sina kunskaper både under projekttiden genom konferens och men framför allt framöver genom utveckling av nytt utbildningsmaterial inom flera olika delar av biodlingen. Påbörjat utveckling för mer flexibelt och varierande utbildningsformer.

Ekonomi (max 1000 tecken):

Sökt projektstöd	650 000 (år 1)
Beviljat projektstöd	650 000
Förbrukat stöd	580 179

Budgetposter	Förbrukning	Ansökt medel
Lönekostnader	163 493	500 000
Övriga kostnader	412 665	150 000

English summary (max 1000 tecken)

The project has established a reference group for further development of the educational offer, teaching format and educational platform. Educational materials have been developed on starting and running businesses as well as developing ancillary products and services. Produced information on operational planning and logistics adapted for large-scale beekeeping as well as appropriate management programs for professional bee farms of different sizes and business orientations. In addition, developed training material on beekeeping, insemination and cultivation of Nordic bee, Ligustica, Carnica and Buckfastbeet. The project has provided beekeepers with increased knowledge about American brood rot, about food legislation and assessment regulations for honey, and about sensory analysis and assessment of honey quality.